

Kuvio. Minna Parkko 2024.

Asiantuntijuus – työtehtävät ja vastuut

Tavoitteet

Oppia perusasioita, jotka antavat valmiuksia tekstiililajittelussa toimimiseen. Tutustua tekstiililajittelun työtehtäviin, jakaa osaamista ja hyödyntää tarvittaessa asiantuntija-apua.

Tehtävät

- ❑ Teoriatausta-osiossa on pohdintatehtäviä
 - ❑ kirjaa lyhyesti ylös ajatuksia jokaisesta tehtävästä erilliselle paperille tai vihkoon

Asiantuntijuus – työtehtävät ja vastuut

Työskentelyä käytännössä

<https://youtu.be/8UFskPwgz20>

Tekstiilien lajittelu uudelleenkäyttöön Osa 1 kesto 15:27

<https://youtu.be/UoFpkfC934A>

Tekstiilien materiaalilajittelu Osa 2 kesto 8:28

<https://youtu.be/bKYyapgU3jQ>

Lajittelu lajittelupisteellä Osa 3 kesto 5:56

Tekstiililajittelijan työtehtävien vastuut

Kuva luotu tekoälyn avulla 2024

Tekstiililajittelijan työtehtävissä tarvitaan mm.

- materiaaliosaamista
- tarkkuutta
- laadun ymmärrystä
- muotisilmää ja
- liiketoiminnallista ymmärrystä

Pohdinta.
Mitkä ovat sinun vahvuutesi miten haluaisit kehittää osaamistasi?

Tekstiililajittelijan vastuulla on

- noudattaa jätelainsäädäntöä
- lajitella käytetyt tekstiilit eri kategorioihin ohjeiden mukaan
 - ✓ poistaa vaurioituneet tai likaiset tekstiilit
 - ✓ valmistella tekstiilit kierrätystä varten sekä
 - ✓ tarvittaessa myös pestä tai korjata teksteilejä
 - ✓ varmistaa, että lajitellut tekstiilit ovat valmiita jatkokäsittelyyn tai myyntiin
- noudattaa työturvallisuusohjeita ja –säädöksiä sekä käyttää työssä tarvittavia suojaimia ohjeiden mukaan
- huolehtia työn sujuvuudesta

Tekstiilien keräyksen ja -lajittelun työtehtäviä

Tekstiilin keräyksen ja -lajittelun työtehtäviä tekstiilikierron vaiheisiin yhdistettynä

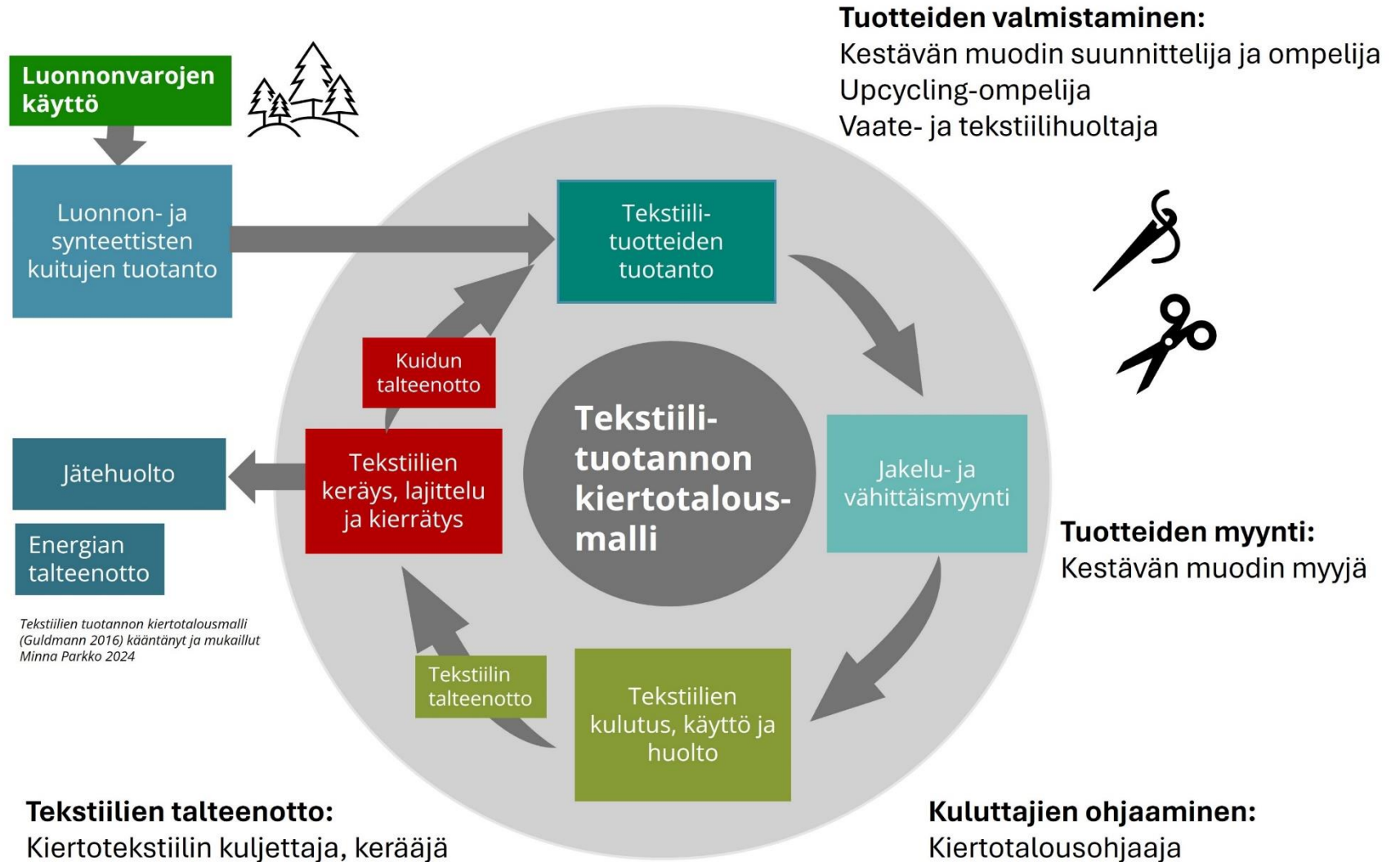
Lajittelukeskus:

Tekstiililajittelija:
esilajittelija,
materiaalilajittelija
Skannaaja
Hyötyerottelija
Tekstiilikierron ohjaaja/
työvalmentaja

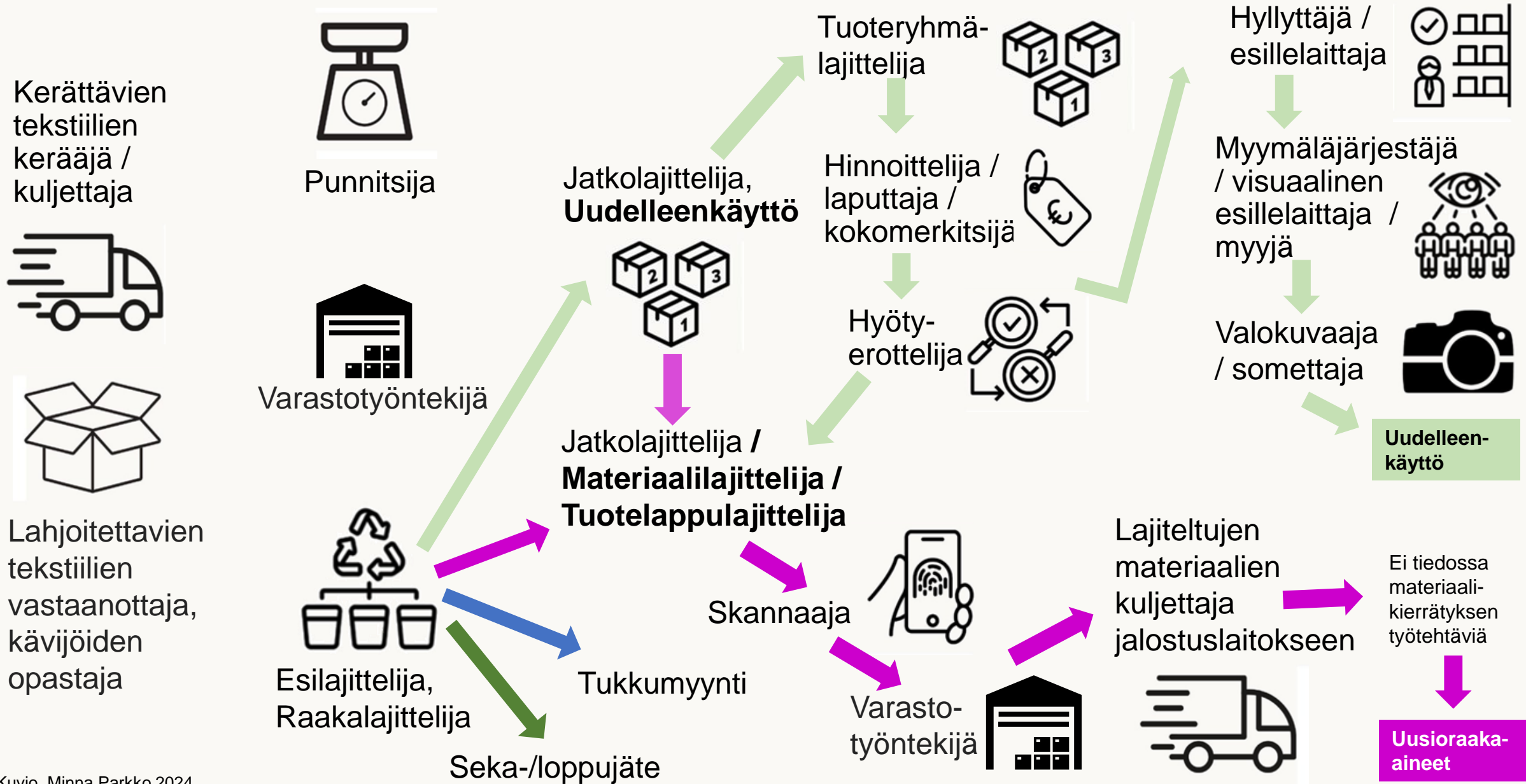
Second hand -myymälä:

Hinnoittelija, laputtaja
Esillelaittaja
Myymäläjärjestelijä
Myyjä
Visuaalinen esillelaittaja
Valokuvaaja, somettaja

Tekstiilien keräyksen ja -lajittelun työtehtäviä tekstiilikierron vaiheisiin yhdistettynä. © 2024 by Parkko, M. is licensed under [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Tekstiilikierron työtehtäviä tekstiilien keräyksen, lajittelun, kierrätyksen/uudelleenkäytön vaiheissa

Tekstiilien kerääjä / kuljettaja

noutaa kiertotekstiilejä useista paikoista. Noutopisteissä voi olla isojaakin säkkejä, jotka lastataan kuljetukseen.

- Kerää tekstiilipussit rullakkoon tai siirtoastiaan keräyspisteiltä
- Kuljettaa tekstiilit keräyspisteistä lajittelukeskukseen
- Tulologistiikka

Tekstiilin vastaanottaja, kuluttajan opastus

- Lahjoitusten vastaanotto

Punnitsija

- Punnitsee ja dokumentoi saapuvien tuotteiden massan
- Painosta voidaan hyödyntää kierrätystuotteiden kokonaismäärää uudelleenkäyttöä ja poistotekstiilin määrää laskettaessa

Varastotyöntekijä

- Siirtää saapuneet tekstiilit varastoon tai lajittelupisteisiin työpaikan ohjeiden mukaan
- Käyttää trukkia tai Pinolaa työturvallisesti
- Sisälogistiikka

Esilajittelija, raakalajittelija

- Erottelee materiaalista keräykseen kuulumattomat tekstiilit ja ottaa talteen uudelleenkäyttöä tai kierrätystä varten hyödynnettävät tekstiilit
- Punnitsee ja dokumentoi lajitellut tekstiilit, jotta voidaan arvioida kierrätyksen kokonaismäärää
- Kuljettaa tekstiilit lajittelupisteisiin, joissa ne käsitellään edelleen

Varsinainen lajittelija / jatkolajittelija / materiaalilajittelija / tuotelappulajittelija

- Lajittelee tuotteet raaka-aineittain tuotelappujen perusteella
- Lajittelee eri jakeisiin esim.:
 - Laatu min 95% CO
 - Laatu min 70% selluloosakuituja CO, VI, LIN tai muut materiaalit

Skannaaja

- Hyödyntää teknologiaa raaka-aineen tunnistamisessa
- Lajittelee tekstiilimateriaaleja raaka-aineen mukaan skannerilla ohjeistuksen mukaan

Lajiteltujen materiaalien kuljettaja

- Kuljettaa lajitellut materiaalijakeet jalostuslaitokseen kierrätettäväksi
- Ammattikuljettajia kunnallisella jätehuoltotoimijalla

Jatkolajittelija, uudelleenkäyttö

- Arvioi talteen otettavia tekstiilejä
- Ovatko hyväkuntoisia ja laadukkaita
- Ovatko muodikkaita
- Ostetaanko niitä

Hyötyerottelija

- Erottelee sellaisenaan uudelleenkäyttöön kelpaamattomista tuotteista napit, vetoketjut, soljet ym edelleen myytävät lisätarvikkeet
- Lajittelee lisätarvikkeet

Tuoteryhmälajittelija

- Lajittelee uudelleenkäyttöön lajiteltuja tuotteita rullakoihin
- Lajittelee tekstiilit esimerkiksi:
 - Naisten vaatteisiin
 - Miesten vaatteisiin
 - Lasten vaatteisiin
 - Kodintekstiileihin
 - Talvivaatteisiin
 - Kesävaatteisiin

Hyllyttäjä / esillelaittaja

- Asettaa tuotteen esille laatuvaatimusten ja ohjeiden mukaan
- Asettelee tuotteet myyvästi esille
- Järjestelee myymälää

Hinnoittelija / laputtaja / kokomerkitsijä

voi olla joko yksi työntekijä tai isommissa lajittelukeskuksissa näissä tehtävissä voi olla useita työntekijöitä.

- Asettaa tuotteet rekille ryhmitellen
- Kiinnittää kokolapun ohjeiden mukaan esillepanotavan määrittämään paikkaan
- Tunnistaa muun muassa vaatteiden linjoista, muodoista ja rakenteista, onko kyseessä naisten, miesten vai lasten vaate

Valokuvaaja / somettaja

- Valokuvaa arvotekstiilit verkkoympäristössä myyntiä varten
- Laatii myynti-ilmoitukset tuotetietoineen
 - Koko
 - Mitat
 - Raaka-aine, materiaalikoostumus
 - Hinta

Kuva luotu tekoälyn avulla 2024.

Myymäläjärjestäjä / visuaalinen esillelaittaja / myyjä

- Asettelee tuotteet asiakaslähtöisesti siten, että ne eivät ole päällekkäin, peräkkäin tai rekit liian täynnä
- Tunnistaa väärälle paikalle sijoitetun tuotteen
- Siirtää tuotteet oikeille paikoilleen esimerkiksi asiakkaiden jäljiltä

Pohdinta.
Millainen työnkierto sinun työpaikallasi on?
Oletko päässyt työskentelemään näissä kaikissa tehtävissä?

Ei ole tiedossa materiaalikierrätyksen työtehtäviä jalostuslaitoksissa

Kierrätys eli recycling tarkoittaa käytettyjen materiaalien uudelleenkäyttöä uusiorka-aineena.

Kierrätys tarkoittaa prosessia, jossa jätteestä valmistetaan uusia tuotteita, materiaaleja tai aineita joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen.

Kierrätykseen ei lasketa second hand-palveluja eikä jätteen tai materiaalin hyödyntämistä energiana, jätteen valmistamista polttoaineeksi tai maantäyttöön käytettäväksi aineeksi.

Kierrätysmenetelmiä jalostuslaitoksissa:

- Mekaaninen kierrätys
- Kemiallinen kierrätys
- Termomekaaniset kierrätysmenetelmät
- Termokemialliset menetelmät
- Biokemialliset ja biologiset kierrätysteknologiat

Tutki linkin kartasta <https://telaketju.turkuamk.fi/arvoketjukartta/>, mitä yrityksiä **maailmalla** liittyy tekstiilien erilaisiin kierrätysmenetelmiin.

Viimeinen peli! Kuka saa kaikki oikein ja on nopein?

Show answers

1 Hyötyerottelu tarkoittaa

lisätarvikkeiden erottelua ja hyödyntämistä uudelleen

2 Varsinainen lajittelu/hienolajittelu/tuoteryhmälajittelu tarkoittaa

lajittelua brändin, värien, laadun tms mukaan

3 Materiaalilajittelu tapahtuu

tuotelappujen ja skannerien avulla

kärkeää

Back

15

<https://wordwall.net/resource/80479809>

Osaamisen saavuttaminen

11

Tavoitteena on oppia tekstiililajittelun perusteita. Tutustua tekstiililajittelun työtehtäviin, jakaa osaamista ja hyödyntää tarvittaessa asiantuntija-apua.

Pohdi:

Miten asiantuntijuus ilmenee työssäsi:

- **Mitä uutta olet oppinut?**
- **Mitä haluaisit vielä oppia?**
- **Miten jaat jatkossa asiantuntijuuttasi?**

Tämän oppimateriaalin laadinnassa oli mukana Minna Parkon ja Heidi Mattilan lisäksi Päivi Särkkä-Lehkonen.